

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoR/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124208010
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124208010.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a členov senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa PhD. a JUDr. Branislava Brezu, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., zastúpeného: Mgr. Matúš Macko, advokát, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, IČO: 50424777, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 16Cr/1/2024-129 zo dňa 11.3.2025, takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok.
- Stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ a „súd“) rozhodol tak, že: „I. Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu, zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, sp. zn. 01/12/22, zo dňa 16.05.2024, vydaného rozhodcom Mgr. Branislavom Bušom. II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.“

2. Súd svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 52 ods. 1 a 4, § 53 ods. 1 až 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“)

3. Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.9.2024 domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku vydaného Slovenským arbitrážnym súdom, stálym rozhodcovským súdom zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava. Žalobu podal z dôvodu, že rozhodcovský súd vyhovel žalobe a zaviazal ho na zaplatenie sumy 871,88 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,04 % denne, úroku z omeškania vo výške 0,4 % ročne, nákladov spojených s mimosúdny uplatnením pohľadávky vo výške 30,- eur a trov rozhodcovského konania spolu vo výške 183,80 eur. Žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku napadol vyššie uvedený rozhodcovský rozsudok, a to z dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. e), g), i), j) a l) zák. č. 335/2014 Z.z. (ďalej len ZoSRK), teda je tu dôvod neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, v konaní nebol správne zistený skutkový stav, stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami

všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka spotrebiteľského rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom a rozhodcovský rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. ZoSRK bol zákonodarcom prijatý pre potrebu samostatnej právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania, ktorá vyplynula zo súčasného nelichotivého stavu a skutočnosti, že za posledné obdobie expandoval výskyt negatívnych skúseností s činnosťou rozhodcovských súdov v spotrebiteľských sporoch. Tak je to uvedené v dôvodovej správe k ZoSRK. Rozhodcovský súd absolútne rezignoval na svoje povinnosti, ktoré mu z novej právnej úpravy vyplývajú.

4. Dňa 26.5.2017 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom podpísaná zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorou žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa mal splácať v 48 mesačných splátkach po 88,18 eur, pri RPMN 19,39 %, priemernej RPMN 14,84 % , celkové náklady spojené s úverom boli vo výške 1.232,64 eur a ročnej úrokovej sadzbe 18,04 %. V rovnaký deň, bola medzi žalobcom a žalovaným podpísaná aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. XXXXXXXXXXXX, z ktorej vyplýva, že akékoľvek spory a nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami budú riešené cestou príslušného súdu alebo v rozhodcovskom konaní pred tam vymenovanými rozhodcovskými súdmi.

5. Dňa 16.5.2024 bol vydaný Slovenským arbitrážnym súdom, stálym rozhodcovským súdom zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o., so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava rozhodcovský rozsudok pod sp. zn. 01/12/22, ktorým rozhodcovský súd vyhovel žalobe a zaviazal ma na zaplatenie sumy 871,88 eur, zmluvnej pokuty vo výške 0,04 % denne, úroku z omeškania vo výške 0,4 % ročne, nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 30,- eur a trov rozhodcovského konania spolu vo výške 183,80 eur.

6. Súd prvej inštancie poznamenáva, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola v bode 11.1, 11.2, 11.5 zmluvy uvedená sankčná povinnosť, ktorá už bola v obdobnej forme právoplatne vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkami Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/35/2021 z 3.2.2021; sp. zn. 24Csp/2/2023 z 29.9.2023, resp. rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 52/2021 z 30.5.2023.

7. Súd v priebehu konania zistil, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.5.2017 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným teda absentoval údaj podľa § 9 ods. 2 písm. j), preto je potrebné túto považovať za bezúročný a bez poplatkov.

8. V náleze Ústavného súdu ČR II. US 2164/10 sa ďalej uvádza, že rozhodcovské konanie musí zaručovať procesné pravidla porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste v prípade, ak by spotrebiteľ neuzavrel rozhodcovskú doložku (napr. ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok v uplatnení spotrebiteľských práv). Podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru musia garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu k spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa

9. Procesný súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodcovská zmluva rovnakého obsahu a formy bola už predmetom viacerých súdnych, najmä exekučných konaní.

10. Podľa názoru súdu aj keď/keby rozhodcovská zmluva mala povahu samostatnej zmluvy, nešlo o rozhodcovskú zmluvu individuálne dojednanú, pretože bola vopred pripravená dodávateľom bez toho, aby spotrebiteľ mal možnosť do jej textu akýmkoľvek spôsobom dosiahnuť. Podpisom tejto zmluvy sa teda, či už z nevedomosti, alebo z hľadiska nutnosti získať peňažné prostriedky, spotrebiteľ vzdal práva na konanie pred všeobecným súdom v prípade, ak iniciátorom konania bude dodávateľ. Treba uviesť, že v drvivej väčšine prípadov je týmto iniciátorom práve dodávateľ. Súd má teda za to, že takáto rozhodcovská zmluva je neprijateľná a napriek tomu, že výsledok rozhodcovského konania je ničotným právnym aktom, treba ho z hľadiska procesného vysloviť formou zrušenia.

11. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný, preto mu súd voči neúspešnému žalovanému priznal nárok na

náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

13. Napádaný rozsudok nie je odôvodnený žiadnym zo zákonných dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. Ak by odôvodnením malo byť náhodou grafické vyznačenie niektorých ustanovení z § 45 ods. 1 ZoSRK v bode 16. odôvodnenia, tak takýto spôsob odôvodnenia by bol jednoznačným potvrdením vedomého porušenia Civilného sporového poriadku zo strany konajúceho súdu. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 220 ods. 2 sa totiž vyžaduje, že súd (uvedie) čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil a ďalej (jasne a výstižne vysvetlí) ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax.

14. Na základe uvedeného preto žalovaný tvrdí, že napádaný rozsudok neobsahuje žiadny záver súdu o naplnení akéhokoľvek z dôvodov pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo má okrem iného za následok spôsobenie zmätočnosti pre prípadný následný postup v intenciách § 47 zákona č. 335/2014 Z. z. a nemožnosť zistiť, aký by teda mal byť vlastne nasledovný postup podľa uvedeného ustanovenia.

15. V odôvodnení súd uviedol, bez ozrejmenia akéhokoľvek vzťahu k výroku I. označeného rozsudku, že zmluva o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXXXX neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písmeno j) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu 26.05. 2017. Označený záver súdu je skutkovo a právne nedôvodný a nesprávny, svojvoľný, predstavuje odklon od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (vyjadrený v zbierkovom judikáte pod číslom R 86/2021) a aj porušenie povinnosti sudcu zdôvodniť odklon od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle článku 2 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

16. V odôvodnení súd ďalej uviedol, že rozhodcovská zmluva je neplatnou a tvrdí, že „procesný súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodcovská zmluva rovnakého obsahu a formy bola už predmetom viacerých súdnych, najmä exekučných konaní.“ V odôvodnení označil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoE/33/2014zo dňa 29.5.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8CoE/157/2014 zo dňa 17.6.2014, a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3CoE/55/2014 zo dňa 30.4. 2014. Vzhľadom k tomu, že vo všetkých prípadoch objektívne nemohlo ísť o posudzovanie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, potom tvrdenie súdu citované v úvode tohto bodu je preukázateľne nedôvodné, nemá oporu ani v dokazovaní a ani v inej procesne relevantnej skutočnosti.

17. Označené tvrdenie konajúceho súdu je nepravdivé, nemá oporu v dokazovaní v tomto konaní a žalovaný ho minimálne s ohľadom na časové a vecné súvislosti (vyplývajúce a nadväzujúce na zákon č. 335/2014 Z.z. účinný od 1.1.2015) považuje za neopodstatnené. Právomoc stáleho rozhodcovského súdu bola založená na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy uzavretej dňa 26.5.2017. Táto spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola uzavretá v režime zákona č. 335/2014 Z. z., a má všetky náležitosti podľa daného zákona.

18. Zákon č. 335/2014 Z. z. bol prijatý Národnou radou SR dňa 21.10.2014 a publikovaný dňa 3.12.2014, potom žiadna z rozhodcovských zmlúv v označených konaniach pred krajskými súdmi nemohla byť uzavretá podľa tohto zákona. Zákon bol prijatý, publikovaný a nadobudol účinnosť neskôr, ako boli dokonca vydané označené rozhodnutia krajských súdov. V žiadnom z označených konaní pred krajskými súdmi nebola právomoc rozhodcovského súdu založená na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy uzavretej podľa zákona č. 335/2014 Z. z., čo objektívne nemohlo byť lebo všetky konania sa týkajú skutkového stavu najneskôr z roku 2014 resp. ešte skôr a zákon č. 335/2014 Z. z. bol prijatý, potom odkaz súdu na dané rozhodnutia je nedôvodný a nespôsobilý odôvodniť akékoľvek závery súdu vo vzťahu k spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Priamo zákon č. 335/2014 Z. z. predpokladá, že súčasťou spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy sú vopred predformulované časti, vid' napríklad poučenie v zmysle prílohy č. 1 k uvedenému zákonu. Inak povedané, právna úprava spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy v zákone č. 335/2014 Z.z. sama predpokladá jej formulárovú podobu. Zákon č.

335/2014 Z.z. bol prijatý, ako to vyplýva z vyššie uvedeného, stanovil formálne a obsahové požiadavky na spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. Medzi ne neurčil požiadavku na individuálne dojednanie tak, ako pri žiadnej spotrebiteľskej zmluve takúto požiadavku neurčuje žiadny zákon. V právnom poriadku SR nejestvuje právna norma, podľa ktorej by individuálne dojednanie bolo podmienkou platnosti právneho úkonu.

19. Z dôvodu, že výrok o náhrade trov konania je závislým od rozhodnutia vo veci samej, potom za nesprávny a nezákonný považuje žalovaný aj tento závislý výrok o náhrade trov konania. Žalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napádanom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalovaný si uplatňuje nárok na náhradu trov za odvolacie konanie a trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to v plnom rozsahu.

20. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolenie žalovaného nie je dôvodné.

21. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS/78/05).

22. Odvolací dôvod § 365 ods.1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam.

23. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil, sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, resp. vyšli počas konania najavo a neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula, resp. vyšla počas konania najavo, jeho skutkové zistenia nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov, nie je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti a výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo bolo zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 - § 194 CSP. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

24. K námietke nesprávneho právneho posúdenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp.zn. 7Cdo/7/2010).

25. Podľa § 45 ods. 1 písm. i) zákona č. 335/2014 Z. z. spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 335/2014 Z. z.“) účastník spotrebiteľského rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou

proti druhému účastníkovi na súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku, ak stály rozhodcovský súd rozhodol v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, a toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

26. Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. c), e) a i) až l). Ak sa dôvod zrušenia rozhodnutia vzťahuje len na časť rozhodcovského rozsudku, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v dotknutej časti, ak je dotknutú časť možné oddeliť od nedotknutej časti výroku rozhodcovského rozsudku.

27. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo preskúmanie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bolo vyhovené žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 01/12/22 zo dňa 16.5.2024 podľa § 45 ods. i) písm. i) zákona č. 335/2014 Z.z. vydaného na základe spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným z dôvodu, že rozhodcovský rozsudok je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu práv spotrebiteľa, za ktorý sa považuje aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a Občiansky zákonník v súvislosti so skúmaním či zmluva obsahuje všetky predpoklady pre výpočet RPMN a priznanou zmluvnou pokutou, pričom toto porušenie mohlo mať vplyv na výsledok sporu.

28. Žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku je špecifickou žalobou, ktorú predpokladá zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, pričom v konaní súd skúma, či sú splnené zákonné podmienky pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, a síce tie, ktoré uvedie žalobca v žalobe, a ex offa aj tie podľa § 45ods. 1 písm. c), e) a i) až l) (§ 45 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z.).

29. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli dňa 26.05.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver vo výške 3.000,- eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť žalovanému v počte splátok 48 po 88,18 eur. Uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepochybne vznikol právny vzťah, ktorý je nevyhnutné posudzovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.) a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon č. 129/2010 Z.z.), keďže žalovaný pri uzatváraní zmluvy o úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobca vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy žalobca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Na uvedený právny vzťah sa tak vzťahujú všetky ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. Z dokazovania ďalej vyplýva, že toho istého dňa strany sporu uzavreli Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej sa dohodli, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní týmto stálym rozhodcovským súdom podľa jeho rokovacieho poriadku: Slovenský arbitrážny súd so sídlom Krížna 56, Bratislava. Rozhodcovská zmluva je podpísaná oboma zmluvnými stranami na samostatnej listine.

31. Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 01/12/22 zo dňa 16.5.2024 vydaným Slovenským arbitrážnym súdom, zriadeným Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Krížna 56, Bratislava, IČO: 45 744 939, pred rozhodcom A. E. E., bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 871,88 eur, zmluvnú pokutu vo výške 0,04 %, nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 30,- eur a trov rozhodcovského konania vo výške 183,80 eur.

32. Podľa dojednaných Rozhodcovských zmlúv, spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, avšak výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi. Ak jedna z alternatív riešenia sporov spočíva na navrhovateľovi, spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto Rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve

proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany pred štandardnými zmluvami.

33. Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je svojim obsahom najbližšie problémovej Rozhodcovskej zmluve. Uvedené ustanovenie sa má vykladať z pohľadu spotrebiteľa a jeho ochrany a nie z pohľadu dodávateľa. Ak by dodávateľ inicioval konanie na rozhodcovskom súde, je klauzula neprijateľná, ak nie je alternatíva daná pre spotrebiteľa, aby rozhodcovské konanie zastavil, alebo odsunul. Spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej zmluvy, ale ak sa tak rozhodne, aj v civilnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle citovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú. Pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy.

34. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva - pre neho transparentný štátny súd. Odvolací súd pritom nepochybuje o tom, že spotrebiteľ, ktorý sa rozhodne osobitne individuálne vyjednať rozhodcovskú zmluvu, by aj reálne rozhodcovské konanie využil, pretože inak by jeho individuálne vyjednanie nedávalo zmysel. Je na úvahu, či spotrebiteľa by napadla myšlienka namietať neprijateľnosť rozhodcovskej zmluvy. Tu je nutné objektívne posúdenie rozhodcovskej zmluvy a nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita. Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka) a je povinnosťou nielen súdu, ale rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky, a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

35. Akceptovateľnosť rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach je treba zvoliť osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Na individuálne dojednanie je však potrebné rešpektovať a zachovať proces tvorby zmluvy ustanovený v Občianskom zákonníku. Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť predkladanej zmluve sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení ani vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera.

36. Evidentne je možné konštatovať, že ide o vopred dodávateľom naformulované zmluvné klauzuly a je zrejme, že spotrebiteľ nemôže takúto formulárovú zmluvu meniť. Na strane žalovaného je dôkazné bremeno preukázať, že spotrebiteľ - navrhovateľ si individuálne vyjednal rozhodcovské konanie. V tomto smere neboli doložené žiadne relevantné listinné dôkazy, podporujúce záver o individuálnom vyjednaní rozhodcovských zmlúv. Nie žalobca má dokázať, že nedošlo k individuálnemu vyjednaniu, ale žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno túto situáciu preukázať. Ak by si žalobca individuálne vyjednal rozhodcovskú zmluvu, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal aj podmienky arbitráže. Žalovaný si dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní rozhodcovskej doložky nesplnil.

37. Odvolací súd považuje za potrebné k vyššie uvedeným námietkam podotknúť, že v judikatúre Súdneho dvora EÚ bola ochrana spotrebiteľa zavedená smernicou Rady 93/13/EHS spočívajúca na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii v dôsledku čoho súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Súdný dvor tiež vo svojej judikatúre konštatoval, že systém ochrany zavedený Smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Pohotovosť, EU:C:2014:101, bod 39 a citovaná judikatúra; Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282 bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj Sánchez Morcillo a Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, bod 22)

38. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť,

či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

39. Žalovaný tiež argumentoval tým, že zo zákona nevyplýva povinnosť veriteľa uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020, z ktorého vyplýva, že veriteľ nie je v zmluve povinný uvádzať konkrétny matematický výpočet RPMN. Podľa žalovaného súd prvej inštancie dostatočne nevysvetlil odklon od tohto rozhodnutia, a tým došlo k porušeniu povinnosti zdôvodniť odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

40. Je nepochybné, že v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (11.3.2025) už Súdny dvor EÚ dňa 23.01.2025 rozhodol rozsudkom vo veci C-677/23 o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, podaného rozhodnutím Krajského súdu v Prešove z 12.10.2023, ktorý súvisí s konaním A.B, F.B proti Slovenskej sporiteľni, a.s. Z tohto rozsudku vyplýva: „58. Pokiaľ ide o povinnosť uviesť tieto rôzne predpoklady v zmluve o úvere v súlade s článkom 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, z judikatúry uvedenej v bode 30 tohto rozsudku vyplýva, že táto povinnosť má zabezpečiť, aby sa spotrebiteľ mohol oboznámiť so svojimi právami a povinnosťami. 59. Toto uvedenie tak musí spotrebiteľovi umožniť overiť, či obchodník správne vypočítal RPMN, a ak nie, uplatniť svoje práva, najmä právo na odstúpenie od zmluvy stanovené v článku 14 smernice 2008/48, pričom lehota na uplatnenie tohto odstúpenia od zmluvy sa predĺži v prípade porušenia požiadaviek stanovených v článku 10 tejto smernice, ako aj ostatných práv stanovených vo vnútroštátnej právnej úprave, ako sankcia prijatá v súlade s článkom 23 uvedenej smernice. 60. V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že podstatný význam má povinnosť uviesť v zmluve o úvere najmä náležitosti, ako je RPMN uvedená v článku 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 (rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 70). 61. Na základe tejto judikatúry treba konštatovať, že uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN v zmluve o úvere má tiež, najmä z dôvodov uvedených v bodoch 58 a 59 tohto rozsudku, pre spotrebiteľa zásadný význam. 62. Keďže neuvedenie týchto náležitostí v zmluve o úvere môže spochybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, sankcia spočívajúca v zániku nároku veriteľa na úroky a poplatky stanovená vo vnútroštátnej právnej úprave sa musí považovať za primeranú v zmysle článku 23 smernice 2008/48 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 09. 11. 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 71). 63. Vzhľadom na to, že ako bolo pripomenuté v bode 55 tohto rozsudku, predpoklady použité na výpočet RPMN môžu byť zložité, je potrebné ich zrozumiteľne, stručne a výslovne uviesť v zmluve o úvere, pričom samotná možnosť spotrebiteľa identifikovať ich na základe prečítania jednotlivých ustanovení tejto zmluvy nepostačuje. 64. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet RPMN musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy. Z týchto dôvodov Súdny dvor (siedma komora) rozhodol takto 2. Článok 10 ods. 2 písm. g) smernice 2008/48, zmenenej smernicou 2011/90, sa má vykladať v tom zmysle, že predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) musia byť výslovne uvedené v zmluve o úvere a v tejto súvislosti nestačí, aby ich spotrebiteľ mohol sám identifikovať preskúmaním podmienok tejto zmluvy.

41. Odvolací súd má zato, že súd prvej inštancie postupoval správne, ak predloženú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podrobil kontrole, či obsahuje alebo neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky alebo iným spôsobom porušuje záväzné ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Čo sa týka absencie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, na základe čoho súd prvej inštancie skonštatoval, že považuje daný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd sa stotožňuje s uvedeným rozhodnutím a poukazuje na správnosť záverov súdu prvej inštancie.

42. Na základe vyššie citovaného rozsudku Súdneho dvora sa odvolací súd stotožňuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že daný spotrebiteľský úver je nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie jasného a zrozumiteľného uvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN.

43. K námietkam žalobcu ohľadom porušenia práva na spravodlivý proces, odvolací súd konštatuje, že porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany sporu, ktoré jej poskytujú predpisy upravujúce civilný proces. O procesnú vadu, ktorá má za následok nesprávny procesný postup v zmysle

§ 389 ods. 1 písm. b) CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva.

44. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaného týkajúcich sa neodôvodnenosti rozsudku odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo strany sporu na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV. ÚS 252/2004, I. ÚS 50/2004, II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003).

45. Na základe konštantnej judikatúry národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných sporovými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku sporovej strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS/251/04, III.ÚS/209/04, II.ÚS/200/09 a podobne).

46. Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

47. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu právo na náhradu trov odvolacieho konania nepatrí. Na základe toho odvolací súd žiadnej zo strán náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

48. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

49. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).